

මොඩියුලය 3

ඉගෙනුම ලබන්නා කේන්ද්‍ර කරගත් (learner-centered) ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය: එක්ව
නිර්මාණය කරන ලද (co-created) ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලි ඉහළ නැංවීම

3.2 ප්‍රජාව ලෝක ජීවන දෘෂ්ටිකෝණය සහ අනාගත අපේක්ෂා

ඉගෙනුම් ලබන්නා කේන්ද්‍ර කරගත් (learner-centered) ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය: එක්ව නිර්මාණය කරන ලද (co-created) ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලි ඉහළ නැංවීම. ප්‍රජාව ලෝක ජීවන දෘෂ්ටිකෝණය සහ අනාගත අපේක්ෂා.

මෙම මොඩියුලය සංවර්ධනය කරන ලද්දේ දකුණු ආසියාව සඳහා වන සමකාලීන ඉගැන්වීමේ කුසලතා (Contemporary Teaching Skills for South Asia/CONTESSA) වැඩසටහන විසිනි. අරමුදල් සැපයීම යුරෝපීය සංගමයේ Erasmus+ වැඩසටහන මගින් ව්‍යාපෘති අංක 598756-EPP-1-2018-1-AT-EPPKA2-CBHE-JP-/CONTESSA විසිනි.

ප්‍රකාශයට පත් කළ දිනය: 2021

ප්‍රකාශයට පත් කළේ: CONTESSA

සම්බන්ධීකාරක:

Sandra Hummel, University of Graz (AT)

රචනය (මොඩියුල අංක 3.2):

University of Graz (AT): Sandra Hummel, Mirjam Brodacz-Geier

University of Colombo (SR): S.S.Dahanayake, L.M.K. Bandara

සිංහල පරිවර්තනය: ඒ.සී. ඉමේෂා කිංකිණි, අධ්‍යාපන පීඨය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

පරිගණක අක්ෂර සංයෝජනය (සිංහල): නයනී ගමඇනිගේ

භාෂා පරිවර්තනය හා පරිගණක අක්ෂර සංයෝජනය සම්බන්ධීකරණය සහ අධීක්ෂණය: චිත්තක වන්දකුමාර

මෙම ප්‍රකාශනය එළිදැක්වීම සඳහා යුරෝපා කොමිසමේ සහයෝගය ලබාදුන් අතර මෙහි අන්තර්ගතය ඒවායේ කතුවරුන්ගේ අදහස් පමණක් පිළිබිඹු වෙයි. ඒවායේ අන්තර්ගතයට යුරෝපා කොමිසම වගකිව යුතු නොවේ. වැඩි විස්තර කොන්ටෙසා වෙබ් අඩවියෙන් විවෘතව හා නොමිලේ ලබා ගත හැකිය: <https://contessa-project.eu/>

ප්‍රකාශන හිමිකම: මෙම මොඩියුලය භාවිත කිරීමට, සංස්කරණය කිරීමට, අනුවර්තනය කිරීමට, බෙදා හැරීමට සහ ප්‍රතිනිෂ්පාදනය කිරීමට ඉඩ සලසා දෙන, Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 ජාත්‍යන්තර බලපත්‍රය (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>), යටතේ අවසර ලබා ඇත. ඕනෑම මාධ්‍යයක් හෝ ආකෘතියක්, ඔබ මුල් රචකයාට සහ මූලාශ්‍රයට සුදුසු ගෞරවය ලබා දී, Creative Commons බලපත්‍රයට සම්බන්ධකයක් ලබා දී වෙනස්කම් සිදු කළ බව සඳහන් කරන්න. ඔබ මෙම පාඨමාලා ද්‍රව්‍යය නැවත මිශ්‍ර කරන්නේ නම් හෝ ගොඩනගන්නේ නම්, ඒ සඳහා නිසි අවසරය ලබා ගත යුතුය.

අන්තර්ගතය

1	ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම.....	1
2	ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම සහ ඉගැන්වීම.....	2
2.1	සිසුන්ගේ ජීවිත අත්දැකීම් පාසල් පාඨමාවල ඇති සම්බන්ධය.....	2
2.2	ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුමෙහි උපදේශාත්මක ලක්ෂණ.....	4
2.2.1	ශිෂ්‍යයා හා සැබෑ ලෝක සම්බන්ධතා අතර ඇති සම්බන්ධතාවය.....	4
2.2.2	ස්වභාවික ලෝකය තුළ පුද්ගල ආදර්ශමත් භාවය	5
2.2.3	ශිෂ්‍යයා සතුව පැවතිය යුතු ඉගෙනුම් පසුබිම	5
2.2.4	පුද්ගල සංවේදනය ගොඩනැගීම.....	5
2.2.5	ජීවිත කාලය තුළ ඉගෙනීම සහ ඉගැන්වීම.....	6
2.2.6	ඉගෙනීම සමාජයානුයෝජනය ප්‍රතිඵලයක් ලෙස	6
2.2.7	ශිෂ්‍ය සහසම්බන්ධයෙන් නිර්මාණය කිරීම.....	7
3	ඉගෙනීම සහ ඉගැන්වීම සඳහා යෙදවුම් භාවිතය	7
4	ප්‍රධාන කරුණු	9
5	ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ.....	9
	පළමු වන පියවර ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස.....	11
	පළමු වන පියවර ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස - පිළිතුරු	15
	දෙවන පියවර.....	19
	දෙවන පියවර - පිළිතුරු.....	24

1 ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම

එඩ්මන්ඩ් හුසර්ල් අනුව, ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම යන යෙදුමෙන් අදහස් වන්නේ, ‘ස්වභාවික ලෝකය’ යන්නයි. එනම් මෙහි දී ලෝකය යනු, එක් එක් පුද්ගලයන් තනි තනිව ලබන අත්දැකීම් තුළින් ගොඩනගා ගන්නා ලෝකයයි. මෙම සංකල්පය ව්‍යුත්පන්න වී ඇත්තේ, ප්‍රජාව විද්‍යාව නම් දර්ශනයෙහි ශාඛාවකිනි. ප්‍රජාව විද්‍යාවට (phenomenology) අනුව යමෙක් දකින, අසන, සහ දැනෙන දේ සමඟ කටයුතු කිරීමේ දී, එය විද්‍යාත්මක ලෝකයෙන් වෙනස් වන අතර වාස්තවික බව හා විස්තෘත බව මගින් සංලක්ෂිත වේ. සෑම පුද්ගලයෙක්ම ලෝකය අද්විතීය ආකාරයකින් අත්විඳින අතර එය ඔහු හෝ ඇය ජීවත් වන වටපිටාව අනුව වෙනස් වේ. කෙසේ වෙතත් මින් බහුවිධ ලෝකයන් ඇති බව අදහස් නොකරන අතර සංජානනය සඳහා විවිධ ක්‍රම ඇති බව අදහස් වේ. මේ අනුව පුද්ගලයන් ලබන බහුවිධ සංජානනයන් දැනුම හා අවබෝධය ලබා ගන්නා ආරම්භක ලක්ෂය බව සැලකිල්ලට ගත යුතු වේ. (Moran, 2012)

අධ්‍යාපන සංකල්පයට අනුව ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම යනු, සෑම සිසුවෙක්ම තම තමන්ගේ ජීවිත අත්දැකීම් ඔවුන් සමග පන්ති කාමරයට රැගෙන පැමිණීමයි. මෙම අත්දැකීම් සමාජයීය වශයෙන් බලපාන අතර අප ඉගෙන ගන්නා හා උගන්වන ආකාරයට පදනම සපයයි. සමාජයක සම්මත භාවිතයන් ඉගෙනීම හා ඉගැන්වීමට බලපෑම් කරයි. නමුත් සිසුන් යනු සමාජයේම කොටසක් බැවින් ඔවුන්ගේ ඉගෙනීම හෝ හැසිරීම ඉගෙනීමට හා ඉගැන්වීමට එක හා සමානව බලපායි. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම සිසුන්ට තනි තනිව අර්ථවත් ලෙස ඉගැන්වීමට සිසුන්ගේ අත්දැකීම් භාවිත කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. කෙසේ නමුත් මෙය හුදෙක් සිසුන්ට අදාළ මාතෘකා ඉගැන්වීම පමණක් නොවන අතර එය සිසුන්ගේ ජීවිත හා සම්බන්ධ වන ආකාරයෙන් ඉගැන්වීම ද සිදුවේ. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම එහි පරමාර්ථය වන්නේ ක්‍රියාකාරී ස්වයං සංවර්ධන ක්‍රියාවලියක් ඇති කිරීමට මූල පිරිමයි. සාම්ප්‍රදායික ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියෙහි පූර්ව නිශ්චිත ව්‍යුහයන් හා නීති රීති අනුගමනය කිරීමට සිසුන්ට බල කෙරුණි. නමුත් ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම ගුරුවරුන් හා සිසුන් එකට එකතු වී මෙම ක්‍රියාදාමය එකට

එඩ්මන්ඩ් හුසර්ල්
(1859-1938)

බටහිර
දාර්ශනිකයෙක් වූ
අතර ඔහු ප්‍රජාව
විද්‍යාව පිළිබඳ
පාසල ආරම්භ
කළේය.

ගොඩ නඟන අතර හුදෙක් නීති රීතිවලට අනුගත වීම වෙනුවට හඳුනා ගැනීම සිදුකරයි. එමගින් සිසුන්ගේ හැකියා හා දක්ෂතා ඉස්මතු කරන අතර එම දක්ෂතා හා හැකියා සමාජය තුළ සාර්ථකව භාවිත කළ හැකි ක්‍රමවේද සොයා ගැනීමට උත්සාහ කරයි.

2 ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම සහ ඉගැන්වීම

ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනුම සහ ඉගැන්වීම, ස්වාධීන ඉගෙනුම, ශිෂ්‍ය මධ්‍යගත කිරීම හා මේ හා සමාන සංකල්ප වර්තමාන අධ්‍යාපන කතිකාවන් කෙරෙහි තීරණාත්මක බලපෑමක් ඇති කරයි. ඉගෙනීම හා ඉගැන්වීම අතර හේතු සම්බන්ධතාවයේ උපකල්පනයට පටහැනිව **විෂය දිශානතිය** ඉගැන්වීමේ ආදර්ශයක් වැදගත් වෙමින් පවතී. මෙහි දී ශිෂ්‍යයන් ලබා ගන්නා අත්දැකීම් සඳහා අර්ථයක් ලබා දීම හා අර්ථකථනය කිරීමක් සිදුකරයි. මෙය සිසුන්ට දැනුම හා නිපුණතා ලබා ගැනීමට උදව් වේ. සිසුන්ට දැනුම හා නිපුණතා ලබා ගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙම දෘෂ්ටි කෝණයෙන් බලන කළ ඉගෙනීම සෘජුවම ඉගැන්වීමෙන් සිදු කළ නොහැකි අතර ඉගැන්වීමෙන් ශිෂ්‍යයා උත්තේජනය හා දිරිමත් කිරීම සිදු කළ හැකිය.

මේ අනුව ඉගෙනීම හා ඉගැන්වීම අතර යම් පරතරයක් ඇති අතර එම හිඬ ස අධ්‍යාපනික ප්‍රයත්නයන්ගෙන් පිරවිය යුතුය. විෂය දිශානති දෘෂ්ටිකෝණයෙන් බලන කළ එම හිඬ ස ගුරුවරුන්ගේ ඉගැන්වීම් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් හෝ සිසුන්ට තනිව ක්‍රියා කිරීමට අවස්ථාව සලසා දීමෙන් හෝ සිදුකළ නොහැකිය. පාසල් අධ්‍යාපනය යනු පන්ති කාමරය තුළ අර්ථවත් සබඳතා ඇති කිරීම සහ පාසල් සන්දර්භයෙන් බැහැරව ස්වයං නිර්ණායක ජීවිතයක් ගත කිරීමයි. පහත දැක්වෙන්නේ ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුමක් සඳහා දිශානත කරන්නේ කෙසේද යන්න සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම්ය.

විෂය දිශානතිය

පුද්ගලයාට
ඉගැන්වීමේ-ඉගෙනුම්
ක්‍රියාවලීන්ගේ
කේන්ද්‍රයට ගෙන
යන අතර
සමාජකරණ
ක්‍රියාවලීන්හි
ප්‍රතිඵලයක් ලෙස
පෙර අත්දැකීම් සහ
සංකල්ප
සැලකිල්ලට ගනී
(හෙල්මුත්, 2019,
මාර්ගගතව)

2.1 සිසුන්ගේ ජීවිත අත්දැකීම් පාසල් පාඩම්වල ඇති සම්බන්ධය

ඇල්ෆ්‍රඩ් ෂොට්ස් සහ තෝමස් ලක්මන් (2003), ගේ ජීවිත අනෙකින් පාදක ඉගෙනුම් සංකල්පය අනුව ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ පහත කරුණු අදාළ වේ.

- ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම දෙයාකාරයකින් සිසුන්ට කේන්ද්‍රීය වේ. එක් අතකින් එය එදිනෙදා ජීවිතයේ සිදුවන ක්‍රියා සඳහා අවකාශ සපයන අතර සිසුන් වර්තමාන ජීවිතය තුළ ලබාගෙන ඇති දැනුම හා කුසලතාවය මත ඔප්පු කළ යුතුය. අනෙක් අතට පවතින දැනුම් සම්භාරය දැනුම සහ අත්පත් කරගත් කුසලතා එදිනෙදා ජීවිතයට සක්‍රීයව සහභාගී කර ගැනීමට හැකි වන පරිදි පෙර ජීවිත අත්දැකීම්වල ද ලබාගත හැකිය. (වර්තාපදාන).
- ➔ මෙම දැනුම අත්දැකීම් හා නිපුණතා සක්‍රීය කිරීම ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා වැදගත් වේ.
- මේ අනුව නව දැනුම අත්පත් කර ගැනීම පුද්ගලිකත්වය මත සිදු වේ. එම නිසා ඉගෙනීම අරමුණ විය යුත්තේ පුද්ගල ජීවන අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමට ඉඩ සලසන අයුරින් එම නිපුණතා ලබා ගැනීමයි.
- ➔ එබැවින් සිසුන්ගේ අභිලාෂ හා අපේක්ෂා ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියෙහි අනිවාර්ය අංගයක් වේ.
- අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුමෙහි තාවකාලික, අවකාශීය හා සමාජ ව්‍යුහය ඉගෙනීම සඳහා සැලකිය යුතු මානයන් සපයයි. එබැවින් සිසුන්ම කාලය අවකාශය හා සමාජය තුළ ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම් ව්‍යුහයට කාවැදී ඇත. සිසුන්ගේ ඉගෙනීමේ දී ඔවුන් මෙම කොටස්වලින් සමන්විත බාහිර ලෝකයට සම්බන්ධ වීම සිදු කරයි.
- ➔ ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම කෙරෙහි කේන්ද්‍රීය වන්නේ මෙම සමාජ සන්දර්භය ඉගෙනීම වැදගත් වූයේ කවදාද කොතනද සහ වැදගත් වන්නේ ඇයි යන ප්‍රශ්නය මත පදනම්වය.
- සිසුන්ට නව ඉගෙනුම් අන්තර්ගතය අර්ථය සන්දර්භය තුළ දිස් වේ. අතීත අත්දැකීම් වර්තමාන අර්ථයන් වර්ධනය කිරීම කෙරෙහි තීරණාත්මක බලපෑමක් ඇති කරයි. තවද, මෙම වර්තමානයේ සිදුවන ක්‍රියාවලිය සිසුන් අපේක්ෂා කරන සහ අනාගතයේ අත්පත් කර ගැනීමට අපේක්ෂා කරන දේ හා සම්බන්ධ වේ.
- ➔ ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගැන්වීම සහ ඉගෙනුම සෑම විටම සිසුන්ගේ අතීත වර්තමාන හා අනාගතයට සම්බන්ධ වේ.

- පුද්ගලයන්ගේ පැවැත්ම තවත් කෙනෙකුගේ ජීවිතය හා පැවැත්ම සඳහා වැදගත් සඳහනකි. ඉගෙනුම සෑම විටම පුද්ගලයන්ගේ සමාජ පරිසරය (අවට සිටින පුද්ගලයන්), සමකාලීනයන්, අතීත යුගවල සිටි මිනිසුන්, සිසුන්ගේ පරම්පරාවල සිටින මිනිසුන්, මරණයෙන් පසු ලෝකවල සිටින මිනිසුන් සමඟ සම්බන්ධ වෙයි.

➔ මෙම ව්‍යුහය තුළට **තමා අයත් වීම** සහ අයිතිවාසිකම් අත්පත් කරගැනීමත් සමාජ ප්‍රජාවක් තුළ කෙනෙකුගේ සංවර්ධනය හා ප්‍රගතිය සන්දර්භගත කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ජීවත් වන පරිසරයෙන් ලැබෙන අත්දැකීම, අවකාශයේ යථාර්ථය, තාවකාලික ව්‍යුහයන්, සමාජ ව්‍යුහයන් **අවස්ථාවන්ට ඇති සම්බන්ධතාවය, වර්තාපදාන අත්දැකීම්** වැනි දෑ ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම කෙරෙහි යොමු වූ මූලික මානයන්ය. මෙම මානයන් සංවිධිත ඉගැන්වීම් සහ ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලීන්ට ඇතුළත් කරන්නේ කෙසේද යන ප්‍රශ්නය පහතින් තවදුරටත් විමර්ශනය කෙරේ.

2.2 ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුමෙහි උපදේශාත්මක ලක්ෂණ

ජීවිත අත්දැකීම් සැබෑ ලෝකයත් සමඟ සම්බන්ධ කර අදාළ ඉගෙනුම් අන්තර්ගතය මත පදනම්ව ශිෂ්‍යයා විසින් උපාය මාර්ගික පියවරයන් තෝරා ගත යුතුය. පහත සඳහන් කරුණු ජීවිත අත්දැකීම් පාදක නැඹුරු ඉගැන්වීම් සහ ඉගෙනීම ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ප්‍රවේශයන් නියෝජනය කරයි:

2.2.1 ශිෂ්‍යයා හා සැබෑ ලෝක සම්බන්ධතා අතර ඇති සම්බන්ධතාවය

ළමයි ඉගෙන ගත යුත්තේ මේ වන විට දැනටමත් අත් අය සොයාගෙන ඇති දේ පමණක් නොවේ. මන්ද උදාහරණයක් ලෙස, දැනටමත් දැනුම ලෙස පවතින දේ “පෙර සැකසූ ලෝකයක්” ලෙස ඔවුන් මත පටවා ඇති බැවිනි. සිසුන්ට නව සොයා ගැනීම සඳහා ඉඩ ප්‍රස්තාව ලබාදිය හැක්කේ නව ඉගෙනුම් අන්තර්ගතයන් ඔවුන්ගේ අදහස් සහ අභිලාෂයන් සමඟ සම්බන්ධ කළ හැකි විට

යමෙකු පන්ති කාමරයක සහ පාසල් ප්‍රජාවකට **අයත්** යැයි යන මනෝවිද්‍යාත්මක හැඟීම සාර්ථක ඉගෙනීමේ අත්දැකීමට අත්‍යවශ්‍ය පූර්වගාමියා ලෙස සැලකේ. [...] අයිති වීමට: නිසි, සුදුසු හෝ සුදුසු ස්ථානයක් තිබීම. ස්වාභාවිකවම යමක් සමඟ සම්බන්ධ වීමට. ස්වාභාවිකවම කණ්ඩායමකට ගැලපීම.

“වෙබ්ස්ටර්ගේ නව කොලෙජියට ශබ්දකෝෂය (බෙක් සහ මාලි, 2003, මාර්ගගතව)

අවස්ථාවන්ට ඇති සම්බන්ධතාවය යනු [...] අන්තර් පුද්ගල මානය පිළිබඳව වන අතර, යමෙකු අත්‍යයන් සමඟ සම්බන්ධ වී ඇති බවත්, සැලකිලිමත් සම්බන්ධතා ඇති බවත්, ප්‍රජාවකට අයත් බවත් පුද්ගලයෙකුට දැනෙන තරම පිළිබිඹු කරයි. (මාර්ටෙලා සහ රික්කි, 2018, මාර්ගගතව)

වර්තාපදාන අත්දැකීම් පුද්ගලයාගේ පෞද්ගලික අතීතය හා මෙම අතීතයේ දී ඇය/ඔහු මුහුණ දුන් දේ හා සම්බන්ධ වේ.

පමණි. සිසුන් සොබාදහම, ද්‍රව්‍යයන්, යම් යම් පරිසර තත්වයන් හා මිනිසුන් සමග කරන අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වය තුළ සිසුන් තම බුද්ධිය හා පෞද්ගලික භාවාත්මක හැඟීම් වර්ධනය කර ගනියි. මේ තුළින් සිසුන් අතීත, වර්තමාන හා අනාගත ජීවිත සඳහා අදාළ වන පුද්ගල හා වර්තාපදාන වටිනා අර්ථයන් වර්ධනය කිරීම සඳහා විෂය පථයක් නිර්මාණය කරයි. (Egger & Hummel, 2016)

2.2.2 ස්වභාවික ලෝකය තුළ පුද්ගල ආදර්ශමත් භාවය

අප ඉගෙන ගන්නා විෂයන් හා සැබෑ ලෝකය අතර සම්බන්ධතාවයක් ගොඩනගා ගැනීම සඳහා සැබෑ ජීවිත සම්බන්ධතා අවශ්‍ය වේ. සිසුන්ගේ නිශ්චිත ජීවිත අත්දැකීම් මත පදනම්ව, සාමාන්‍යාකරණය කරන ලද ව්‍යුහයන් දීර්ඝ කළ හැකිය. එබැවින් පන්ති කාමර ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ශිෂ්‍යයා සහ සුවිශේෂ සම්බන්ධතා හා අත්දැකීම් මූලික වේ.

2.2.3 ශිෂ්‍යයා සතුව පැවතිය යුතු ඉගෙනුම් පසුබිම

සිසුන් විෂයයන් සම්බන්ධ කරුණු, අන්තර්ගතයන්, නියමයන්, ආකෘති, මෙහෙයුම් සහ ක්‍රමවේදයන් සමග ඉගෙන ගන්නවා වෙනුවට ඔවුන්ගේම එදිනෙදා ජීවිතයේ හමුවන ගැටලු සම්බන්ධයෙන් අනිත් සිසුන් සමග එකට එකතු වී වැඩ කරනු ලබයි. ගුරුවරුන් පළමුව සිසුන් ගෙන එන කතන්දර, පිංතූර, අදහස් සහ ක්‍රියාකාරකම් රැස් කළ යුතු අතර ඒවා මත පදනම්ව ඊට සම්බන්ධ වූ ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලීන් උත්තේජනය කිරීම සඳහා එම ද්‍රව්‍ය අදාළ කරගනියි. ඉගෙනුම්කරුවන්ගේ ඒක පුද්ගල අත්දැකීම් පාසල්වල ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ කේන්ද්‍රීය බවට පත්වෙයි.

2.2.4 පුද්ගල සංවේදනය ගොඩනැගීම

ජීවිත අත්දැකීම් පාදක පාඩම්වල දී හැකි සෑම විටම ශිෂ්‍යයන් තමන්ට සුදුසු ආකාරයේ ඉගෙනුම් උපකරණ (ලේඛන හා දෘශ්‍යාධාර) තෝරා ගැනීමට උනන්දු කරයි. ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී තනි තනි සිසුන් තමන්ගේ අත්දැකීම් තම තමන්ගේ දෘෂ්ටිකෝණවලින් ඉදිරිපත් කිරීමට ඉඩ සලස්වයි. එනම් ඔවුන්ට ආවේණික වූ රූප හා භාෂාව භාවිතයෙන් අවශ්‍ය නම් මෙම ඉදිරිපත් කිරීම කතන්දර, වාර්තා, සම්මුඛ සාකච්ඡා, ඉගෙනුම් දිනපොත,

ඉගෙනුම් කළම භෝ මතක සටහන් මත පදනම්ව රූපමය, චිත්‍ර, සිතියම්, ඡායාරූප, වීඩියෝ, හා හස්ත නිර්මාණ ආශ්‍රයෙන් සිදු කළ හැකිය. මේ ආකාරයෙන් සිසුන්ට ඉගෙනීමට විෂයානුබද්ධ පැත්ත සකස් කරගැනීමටත්, එය පෞද්ගලික අත්දැකීම් සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීමටත්, එය තමා පෞද්ගලිකව ලැබූ අත්දැකීමක් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමටත් හැකිවේ. මෙම ඉදිරිපත් කිරීම්වල දී සිසුන්ගේම තාක්ෂණික මෙවලම් සහ ස්මාර්ට් ෆෝන්, ටැබ්ලට් වැනි තවත් බොහෝ මෙවලම්, පර්යේෂණ සඳහා පමණක් නොව දත්ත එකතු කිරීමට හා එම දත්තවල ප්‍රතිඵල ලේඛන ගත කිරීම සඳහා ද භාවිත කළ හැකිය. මේ ආකාරයෙන් ඉගෙන ගන්නා තම පෞද්ගලික ජීවිතය තුළ ඔවුන්ට පහසුවෙන් ළඟා විය හැකි මාධ්‍ය භාවිත කරමින් තමන්ගේ ලෝකයේ ගමන් කිරීමට සහ තමන්ගේ ලෝකය සොයා ගැනීමට භාවිත කරයි. මින් අදහස් කරන්නේ ශිෂ්‍යයන් ඔවුන්ගේම සමාජ අත්දැකීම් ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියට අත්‍යවශ්‍ය අංග ලෙස රැගෙන පන්ති කාමරයට පිවිසෙන අතර එම අත්දැකීම් ඔවුන්ගේ ඉගෙනුම් බව අංග බවට පත් වන බවයි.

2.2.5 ජීවිත කාලය තුළ ඉගෙනීම සහ ඉගැන්වීම

ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගැන්වීම සඳහා ඉතා පුළුල් හා අන්තර් විෂයයික ඉගෙනුමක් සහ ඉගැන්වීමක් අවශ්‍ය වේ. ඒ අනුව ගණිතය, ඉංග්‍රීසි, සංගීතය වැනි පාසල් විෂයන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම, ජීවිතය විවිධ පැතිකඩ තුළින් ඉගෙනීමට සාපේක්ෂව අඩු වේ. මේ අනුව ඉගෙනීම හා ඉගැන්වීම දැඩි සීමාවන්ගෙන් එහාට ගොස් වඩාත් පුළුල් ඉගෙනීමක් කිරීමට ඉඩ සලස්වයි. මේ අනුව, එදිනෙදා ජීවිතයේ දී අත්විඳින සංසිද්ධීන් හා ගැටලු පිළිබඳ පොදු අවබෝධයක් ලබාගත යුතුය. ජීවිතය පිළිබඳ ව විවිධ මානයන්ගෙන් ඉගෙනීමට නිරතුරුවම ගුරුවරුන් අතර වැඩි සහයෝගීතාවයක් ගොඩනැංවිය යුතුය. මන්දයත් ගුරුවරුන් සතු විශේෂ දක්ෂතා හා කුසලතා අන්තර් විෂයයික කුසලතා උත්තේජනය කළ හැකි බැවිනි.

2.2.6 ඉගෙනීම සමාජයානුයෝජනය ප්‍රතිඵලයක් ලෙස

ඉගෙනීම සෑම විටම සිදුවන්නේ සමාජ සම්බන්ධතා සන්දර්භය තුළ සහ ක්‍රියාව, සැලසුම් කිරීම සහ සහභාගීත්වය සඳහා තමාගේම අවස්ථාවන් පුළුල් කිරීමට උත්සාහ කිරීමෙනි. (Lave & Wenger, 1991). ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම්

අවස්ථාවල දී සංජානනය, චිත්තවේග හා සැබෑ සමාජ ඉගෙනුම් සංසිද්ධීන් සමග සිටීමට සිදුවේ. ඉගෙනීමට පෙළඹීම සෘජුවම සිසුන්ගේ ජීවිත ලැදියා මත පදනම් වේ. පුද්ගල අවශ්‍යතා සාරධර්ම ආකල්ප සහ පෙළඹවීම් මත ශිෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තීරණය වේ. එම නිසා ඉගෙනීම යනු අභ්‍යන්තර මානසික ක්‍රියාවලියක් නොව බාහිර ලෝකය සමඟ වැඩි වශයෙන් බලපෑමට ලක් නොවන විශේෂිත පරිසරයක් සමග වන ක්‍රියාකාරී ගැටුමකි (Leontjew, 1977). පරිසරය සමග ඇති කර ගත යුතු සබඳතාව කෙසේදයත් ශිෂ්‍යයන් තමන්ගේ සීමාවන් හා ලබාගන්නා අත්දැකීම්වල ඇති ගැටලු දැන ගත යුතුය. මන්ද යත් ඔවුන්ට සමාජ ක්‍රියාකාරකම්වලට සහභාගි වීමේ අවස්ථා විවෘතව පුළුල් කළ හැකි බැවිනි.

2.2.7 ශිෂ්‍ය සහසම්බන්ධයෙන් නිර්මාණය කිරීම

(Antonovsky, 1987) ට අනුව සහසම්බන්ධතාවය ජීවිත අත්දැකීම් මත පදනම් වූ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය තුළ ප්‍රධාන කාර්යයක් ඉටු කරයි. සහසම්බන්ධතාවය ශිෂ්‍යයන්ට තම ජීවිතය කිසියම් බලපෑමකට ලක් විය හැකි ඉරණමකට යටත් නොවී ක්‍රියාකාරී වර්ධනයක් ලෙස වටහා ගැනීමට ඉඩ සලස්වයි. එබැවින්, ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගැන්වීමෙන් අරමුණු කරන්නේ ලෝකයේ පවතින තත්ත්වය සහ අත්දැකීම් අතර මැදිහත්වීමක් සිදු කිරීම සහ දැනුම මෙන්ම නිපුණතාවය වැඩිදියුණු කිරීමේ ක්‍රියාකාරිත්වය අතර සම්බන්ධතාවයට සහාය වීමයි.

3 ඉගෙනීම සහ ඉගැන්වීම සඳහා යෙදවුම් භාවිතය

අවසාන වශයෙන් ඉගෙනීම සැමවිටම විෂය මූලික අර්ථකථන ක්‍රියාවලියක් වන අතර ඒවා ඒක පුද්ගල ජීවන තත්ත්වය මෙන්ම ඒක පුද්ගල ජීවිත අත්දැකීම් මගින් තීරණය වේ. එම නිසා විෂය මූලික ජීවිත අත්දැකීම් සහිත ඉගෙනුම ලැබුවත් පාසල් ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත්වේ. අදාළ ඉගෙනුම් හා ඉගැන්වීම් අරමුණු නොසලකා ශිෂ්‍යයාගේ ජීවිත අත්දැකීම් සැමවිටම නිරූපණය කරන්නේ, එහි ආවේණික අන්තර්ගතයට අදාළ ව්‍යුහයන් සම්බන්ධව සිදුකරන ගවේෂණයයි. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සාමාන්‍ය පාඨමාවලට වඩා විවිධත්වයක් ගෙන දෙයි. (උදාහරණ වශයෙන් ඉගැන්වීමේ ස්වරූපයෙන්). එදිනෙදා සාමාන්‍ය පාසලේ සිදු කරන න්‍යායාත්මක අධ්‍යාපන රාමුවෙන් බැහැරව සමස්ත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම්

ක්‍රියාවලියටම වැදගත් වන නව අධ්‍යාපනික රාමුවක් සපයයි.

සාම්ප්‍රදායික පන්ති කාමරයට සාපේක්ෂව ප්‍රාථමික ගුරුවරයාගේ භූමිකාව, සිසුන්ගේ භූමිකාවන් සහ 21 වන සියවසේ ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය/ 21 වන සියවසේ පන්ති කාමරයේ ඉගැන්වීමේ ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය පහත වගුවේ දැක්වේ.

වගුව 1: සාම්ප්‍රදායික පන්ති කාමර ඵදිරිව 21 වන සියවසේ පන්ති කාමරය

සාම්ප්‍රදායික පන්ති කාමරය	ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය/21 වන සියවසේ පන්ති කාමරය
ගුරුවරයා වඩාත් ක්‍රියාශීලී පුද්ගලයායි	ශිෂ්‍යයින් වඩාත් ක්‍රියාශීලී අයයි
ගුරුවරයා සියලුම දැනුම දරණ අතර සිසුන් හුදෙක් දැනුම ලබන්නන් වේ.	දැනුම ගොඩනැගෙන්නේ ගුරුවරයා සමඟ සහ සිසුන් අතර අන්තර් ක්‍රියාකාරිත්වයෙනි
සෘජු උපදෙස් සපයයි	ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වේ
ගුරුවරයා ක්‍රියාකාරකම් තීරණය කරයි	ශිෂ්‍යයන් ගුරුවරයා එක්ව ක්‍රියාකාරකම් තීරණය කරයි
පෙළපොත් මත යැපීම	තාක්ෂණය ඇතුළු විවිධ තොරතුරු ප්‍රභවයන් භාවිත කරයි
තොරතුරු කටපාඩම් කිරීම සඳහා ඉල්ලයි	උගත් තොරතුරු භාවිත කිරීමට අසයි
ගුරුවරයා එක් නිවැරදි පිළිතුරක් සොයයි	ගුරුවරයා බහුවිධ පිළිතුරු බලාපොරොත්තු වේ
ඉගෙනීම පන්ති කාමරයට පමණක් සීමා වන අතර	ජීවිත කාලය පුරාම ඉගෙන ගන්නෙකු වීමට සූදානම් කරයි
ස්ථාවර විෂයමාලා දැඩි ලෙස පිළිපැදීම	සිසුන්ගේ අභිලාෂයන්ට හා අත්දැකීම්වලට අනුරූප වන පරිදි අත්දැකීම් නම්‍යශීලී වේ
ප්‍රජානන කුසලතාවන්ට පමණක් සීමා වීම	සිසුන්ගේ අනාගත ජීවිතයට අවශ්‍ය අත්දැකීම් සහ කුසලතා ඇතුළත් වේ
තනි විෂය ඉගැන්වීම් සිදුකරයි	අන්තර් විෂය ඉගැන්වීම් සිදුකරයි

4 ප්‍රධාන කරුණු

අධ්‍යාපනයට ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ප්‍රවේශයක් භාවිතයේ සාරාංශය පහත දැක්වේ:

- ✓ ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියේ කේන්ද්‍රයේ සිටියි.
- ✓ ඉගෙනීම සිසුන්ගේ සමාජ ජීවිත, ක්‍රියාකාරකම් සහ අවශ්‍යතා පිළිබිඹු කරයි.
- ✓ පන්ති කාමරයේ අත්දැකීම් සිසුන්ගේ අවශ්‍යතාවන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට තරම් නම්‍යශීලී විය යුතුය.
- ✓ ඉගැන්වීමේ වඩාත් කැමති ක්‍රම අතරට ඵලදායී හා නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ඉගෙනීම සහ ඉගෙනීම ඇතුළත් වේ.
- ✓ ගුරුවරයාගේ කාර්යභාරය දැනුම හා නිපුණතා සඳහා පහසුකම් සැපයීමයි.
- ✓ ඉගෙනීමේ සියලු ඉගෙනීම් සඳහා සහාය ආරම්භක ලක්ෂ්‍යය වන්නේ සිසුන්ගේ අත්දැකීම් සහිත ලෝකයයි. ජීවිත අත්දැකීම් සහිත අධ්‍යාපනයක් ලැබූ සිසුන්ගේ සමාජ ජීවිත හා අභිලාෂයන් ඇතුළත් කර ඇති හෙයින්, අත්දැකීම් සහ ගැටලු තත්ත්වයන් පිළිබඳ අව්‍යාජ අවස්ථාවන් ලබා දීමෙන් සහ හැකි විෂය මාලා සංවර්ධනය කිරීමට සිසුන්ට ඉඩ දීමෙන් එම ජීවිතවල සැරිසැරීමට අවශ්‍ය ගැටලු විසඳීමේ කුසලතා ඔවුන් සන්නද්ධ කිරීමට ද අවශ්‍ය වේ.
- ✓ ජීවිත අත්දැකීම් ලත් ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය තුළින් දරුවාට නිර්මාණාත්මක හා පර්යේෂණාත්මක ගැටලු විසඳීමේ කුසලතා, සමාජ කුසලතා, පුද්ගලික හා සමාජ වර්ධනය සහ පරාවර්තක චින්තන කුසලතා වර්ධනය කර ගත හැකිය.

5 ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

- Antonovsky, A. (1997). *Salutogenese. Zur Entmystifizierung der Gesundheit*. Deutsche erweiterte Herausgabe von Franke, Alexa. Tübingen.
- Beck, M., & Malley, J. (2003). A Pedagogy of Belonging, *Working Professionally with Children and Youth*, 50, [Online]. Retrieved from: <https://cyc-net.org/cyc-online/cycol-0303-belonging.html>

- Egger, R. & Hummel, S. (2016). *Lernwelt Schulweg. Sozialräumliche Annäherungen an ein Alltagsphänomen*. Wiesbaden: Springer.
- Hellmuth, T. (2019). Subject Orientation, *Public History Weekly*, 7(29), [Online]. Retrieved from: <https://public-history-weekly.degruyter.com/7-2019-29/subject-orientation/>
- Lave J. & Wenger, E. (1991). *Situated Learning. Legitimate Peripheral Participation*. Cambridge: University Press.
- Leontjew, A. N. (1977). *Tätigkeit. Bewußtsein. Persönlichkeit*. Stuttgart.
- Martela, F., & Riekk, T.J.J. (2018). Autonomy, Competence, Relatedness, and Beneficence: A Multicultural Comparison of the Four Pathways to Meaningful Work, *Front. Psychology*, [Online]. Retrieved from: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01157>
- Moran, Dermot (2012). *Husserl's Crisis of the European Sciences and Transcendental Phenomenology: An Introduction*. Cambridge: UP.
- Schütz, A. & Luckmann, T. (1979, 2003). *Strukturen der Lebenswelt*. Konstanz: UVK Verlagsgesellschaft.

පළමු වන පියවර ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

A පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය ද අසත්‍ය ද යන්න දක්වන්න:

1. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක අධ්‍යාපනය අවධානය යොමු කරන්නේ ගුරුවරයාගේ අත්දැකීම් ප්‍රමිතිගත ආකාරයකින් ඉගැන්වීම සඳහාය. (සත්‍යයි/අසත්‍යයි)
2. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක දෘෂ්ටිකෝණයකින් ඉගෙනීම බාහිරව කෙලින්ම ජනනය කර පාලනය කළ හැකි අතර එය උත්තේජනය කිරීමට හෝ දිරිමත් කිරීමට නොහැකිය. (සත්‍යයි/අසත්‍යයි)
3. සිසුන්ගේ ඉගැන්වීමේ ක්‍රියාවලියේ කේන්ද්‍රීය සාධකය ලෙස ජීවිත අත්දැකීම් පාදක අධ්‍යාපනය සැලකේ. (සත්‍යයි/අසත්‍යයි)
4. ජීවිත අත්දැකීම් මත පදනම්ව ඉගැන්වීම සහ ඉගෙනීම පූර්ව අත්දැකීම් සක්‍රීය කිරීම හා කුසලතා ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය වේ. (සත්‍යයි/අසත්‍යයි)
5. කල්පිත සන්දර්භයන් සම්බන්ධ කිරීමේ දී සම්මත ආකාරයකින් දැඩි පියවර තෝරා ගත යුතුය. (සත්‍යයි/අසත්‍යයි)
6. ළමයින් ඉගෙන ගත යුත්තේ අන් අය විසින් දැනටමත් සොයාගෙන ඇති දේ පමණි. එනම් දැනුම ලෙස දැනටමත් පවතින දේ නිසා මේ ආකාරයෙන් ඔවුන් මත පනවා ඇති පෙර සුදානම් කළ ලෝකයක් පමණි. (සත්‍යයි/අසත්‍යයි)
7. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක පාඩම්වල දී, හැකි සෑම විටම ඉගෙන ගන්නන්ට තමන්ගේම ආකාරයේ ලිවීම් සහ දෘශ්‍යකරණය තෝරා ගැනීමට දිරිගන්වනු ලැබේ. (සත්‍යයි/අසත්‍යයි)
8. මෙම ඉගෙනීමේ හා ඉගැන්වීමේ ක්‍රමය වඩාත් ප්‍රමිතිගත ක්‍රමවේදයක් නිර්මාණය කරන අතර එමඟින් අන්තර්ගතය හුදකලා ලෙස බැලීමට හැකි අතර සන්දර්භය තුළ නොවේ. (සත්‍යයි/අසත්‍යයි)

B සුදුසු වචනය කොටුව තුළින් තෝරා හිස්තැන් පුරවන්න:

හුදකලා	ශිෂ්‍යයාගේ අත්දැකීම්	සැබැච්චිත අත්දැකීම් සහ සම්බන්ධතා
සෑම සිසුවෙක්ම ඔහුගේ හෝ ඇයගේ ජීවිත අත්දැකීම්		එකට වැඩ කිරීම
වෙනුවට	පුළුල් අවබෝධයක්	

1. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම් සහ ඉගැන්වීම් ක්‍රම _____ ඔවුන් සමඟ පන්ති කාමරයට ගෙන ඒමයි. තනි තනිව අර්ථවත් ආකාරයකින් ඉගැන්වීම සඳහා _____ භාවිත කිරීම කෙරෙහි එය අවධානය යොමු කරයි.

2. ඉගෙනුම් විෂය සහ ඔවුන් ජීවත් වන ලෝකය අතර සම්බන්ධතාවයක් ඇති කර ගැනීම සඳහා _____ අවශ්‍ය වේ.
3. සරලවම කරුණු, නියමයන් සහ ආකෘති සමඟ තනි තනිව ඉගෙන ගැනීම _____ ඔවුන් _____ තුළින් ඔවුන්ගේම ගැටලු සම්බන්ධයෙන් ඉගෙන ගනියි.
4. මෙම ආකාරයේ ඉගෙනුම් හා ඉගැන්වීම් දෘඩ සීමාවන්ගෙන් ඔබ්බට _____ ලබා ගැනීමට ඉඩ සලසයි: අන්තර්ගතය හි _____ බවක් නොපෙන්වයි, නමුත් තත්වයට අනුකූලව, පුද්ගල අර්ථයන් හා සමාජ අවකාශය අනුව සන්දර්භගත කර ඇත.

C පහත වගුව පුරවන්න:

ශිෂ්‍යයන් සහ ගුරුවරුන් එක්ව ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ව තීරණය කරයි¹ – ගුරුවරයා බහු පිළිතුරු වලට ඉඩ දෙයි² – පෙළපොත් මත යැපීම³ – සෘජු උපදෙස් ඇතුළත් වේ⁴ – තනි විෂය -ඉගැන්වීම⁵ – ශිෂ්‍යයන් වඩාත් ක්‍රියාශීලී අය වේ⁶ – ගුරුවරයා ක්‍රියාකාරකම් තීරණය කරයි⁷ – උගත් තොරතුරු අදාළ කර ගැනීමට අසයි⁸ – ජීවිත කාලය පුරාම ඉගෙන ගන්නෙකු වීමට සූදානම් වීම⁹ – සීමිත ප්‍රජානන කුසලතා¹⁰ – සිසුන්ගේ අවශ්‍යතා හා අත්දැකීම්වලට අනුරූප වන පරිදි අත්දැකීම් නම්‍යශීලී වේ¹¹ – අන්තර් විෂය¹² – ගුරුවරයා සියලුම දැනුම දරණ අතර සිසුන් හුදෙක් දැනුම ලබන්නන් වේ¹³

සාම්ප්‍රදායික පන්ති කාමරය	ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය/21 වන සියවසේ පන්ති කාමරය

D සුදුසු වචනය යොදා හිස්තැන් පුරවන්න:

1. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම් අධ්‍යාපනය තනි තනිව අර්ථවත් ලෙස ඉගැන්වීම සඳහා _____ අත්දැකීම් භාවිත කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි.
 - a) ගුරුවරුන්ගේ
 - b) සිසුන්ගේ
 - c) ගුරුවරුන්ගේ හා සිසුන්ගේ
2. ශිෂ්‍යයාගේ අපේක්ෂාවන් සහ අභිලාෂයන් ඉගැන්වීමේ හා ඉගෙනීමේ ක්‍රියාවලීන් අනිවාර්ය අංගයක් _____ .
 - a) නොවේ
 - b) වේ
3. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගැන්වීම සහ ඉගෙනීම සැමවිටම ඉගෙන ගන්නන්ගේ _____ හා සම්බන්ධ වේ.
 - a) අතීත සහ අනාගත
 - b) අතීත, වර්තමාන සහ අනාගත
 - c) අතීත සහ වර්තමාන
 - d) අනාගතය
4. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගැන්වීම සඳහා පුළුල් හා _____ ඉගැන්වීම සහ ඉගෙනීම අවශ්‍ය වේ.
 - a) අන්තර් විෂය
 - b) විෂය
5. සිසුන්ගේ අභිලාෂයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට පන්ති කාමරයේ අත්දැකීම් _____ විය යුතුය.
 - a) ප්‍රමිතිගත
 - b) ස්ථාවර
 - c) නම්‍යශීලී

E අර්ථවත් වාක්‍යයක් සැකසීම සඳහා වාක්‍ය බඳුන් එකට සම්බන්ධ කරන්න:

- 1 ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගැන්වීමෙහි අරමුණ වන්නේ
- 2 ඉගෙනීම සැමවිටම සම්බන්ධ වන්නේ
- 3 ඉගෙනීම සෘජුවම පිටතින් පාලනය කළ නොහැක
- 4 උපදේශාත්මක පියවර
 - a. තනි ඉගෙනුම් මත පදනම්ව තෝරා ඇත.
 - b. නමුත් එය උත්තේජනය කර දිරිමත් කළ හැකිය.
 - c. ක්‍රියාකාරී ස්වයං සංවර්ධනයේ ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ කිරීමයි.
 - d. පුද්ගල සමාජ පරිසරය සමඟයි.

පළමු වන පියවර ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස - පිළිතුරු

A පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය ද අසත්‍ය ද යන්න දක්වන්න:

1. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක අධ්‍යාපනය අවධානය යොමු කරන්නේ ගුරුවරයාගේ අත්දැකීම් ප්‍රමිතිගත ආකාරයකින් ඉගැන්වීම සඳහාය. **අසත්‍යයි**
2. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක දෘෂ්ටිකෝණයකින් ඉගෙනීම බාහිරව කෙලින්ම ජනනය කර පාලනය කළ හැකි අතර එය උත්තේජනය කිරීමට හෝ දිරිමත් කිරීමට නොහැකිය. **අසත්‍යයි**
3. සිසුන්ගේ ඉගැන්වීමේ ක්‍රියාවලියේ කේන්ද්‍රීය සාධකය ලෙස ජීවිත අත්දැකීම් පාදක අධ්‍යාපනය සැලකේ. **සත්‍යයි**
4. ජීවිත අත්දැකීම් මත පදනම්ව ඉගැන්වීම සහ ඉගෙනීම පූර්ව අත්දැකීම් සක්‍රීය කිරීම හා කුසලතා ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය වේ. **සත්‍යයි**
5. කල්පිත සන්දර්භයන් සම්බන්ධ කිරීමේ දී සම්මත ආකාරයකින් දැඩි පියවර තෝරා ගත යුතුය. **අසත්‍යයි**
6. ළමයින් ඉගෙන ගත යුත්තේ අන් අය විසින් දැනටමත් සොයාගෙන ඇති දේ පමණි. එනම් දැනුම ලෙස දැනටමත් පවතින දේ නිසා මේ ආකාරයෙන් ඔවුන් මත පනවා ඇති පෙර සුදානම් කළ ලෝකයක් පමණි. **අසත්‍යයි**
7. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක පාඩම්වල දී, හැකි සෑම විටම ඉගෙන ගන්නන්ට තමන්ගේම ආකාරයේ ලිවීම් සහ දෘශ්‍යකරණය තෝරා ගැනීමට දිරිගන්වනු ලැබේ. **සත්‍යයි**
8. මෙම ඉගෙනීමේ හා ඉගැන්වීමේ ක්‍රමය වඩාත් ප්‍රමිතිගත ක්‍රමවේදයක් නිර්මාණය කරන අතර එමඟින් අන්තර්ගතය හුදකලා ලෙස බැලීමට හැකි අතර සන්දර්භය තුළ නොවේ. **අසත්‍යයි**

B සුදුසු වචනය කොටුව තුළින් තෝරා හිස්තැන් පුරවන්න.

හුදකලා	ශිෂ්‍යයාගේ අත්දැකීම්	සැබැජීවිත අත්දැකීම් සහ සම්බන්ධතා
සෑම සිසුවෙක්ම ඔහුගේ හෝ ඇයගේ ජීවිත අත්දැකීම්		එකට වැඩ කිරීම
වෙනුවට		පුළුල් අවබෝධයක්

1. ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම් සහ ඉගැන්වීම් ක්‍රම **සෑම සිසුවෙක්ම ඔහුගේ හෝ ඇයගේ ජීවිත අත්දැකීම්** ඔවුන් සමඟ පන්ති කාමරයට ගෙන ඒමයි. තනි තනිව අර්ථවත් ආකාරයකින් ඉගැන්වීම සඳහා **ශිෂ්‍යයාගේ අත්දැකීම්** භාවිත කිරීම කෙරෙහි එය අවධානය යොමු කරයි.
2. ඉගෙනුම් විෂය සහ ඔවුන් ජීවත් වන ලෝකය අතර සම්බන්ධතාවයක් ඇති කර ගැනීම සඳහා **සැබැථවන අත්දැකීම් සහ සම්බන්ධතා** අවශ්‍ය වේ.
3. සරලවම කරුණු, නියමයන් සහ ආකෘති සමඟ තනි තනිව ඉගෙන ගැනීම **වෙනුවට** ඔවුන් **එකට වැඩ කිරීම** තුළින් ඔවුන්ගේම ගැටලු සම්බන්ධයෙන් ඉගෙන ගනියි.
4. මෙම ආකාරයේ ඉගෙනුම් හා ඉගැන්වීම් දෘඩ සීමාවන්ගෙන් ඔබ්බට **පුළුල් අවබෝධයක්** ලබා ගැනීමට ඉඩ සලසයි. අන්තර්ගතය හි **හුදකලා** බවක් නොපෙන්වයි, නමුත් තත්වයට අනුකූලව, පුද්ගල අර්ථයන් හා සමාජ අවකාශය අනුව සන්දර්භගත කර ඇත.

C පහත වගුව පුරවන්න.

ශිෂ්‍යයන් සහ ගුරුවරුන් එක්ව ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ව තීරණය කරයි¹ – ගුරුවරයා බහු පිළිතුරු වලට ඉඩ දෙයි² – පෙළපොත් මත යැපීම³ – සෘජු උපදෙස් ඇතුළත් වේ⁴ – තනි විෂය -ඉගැන්වීම⁵ – ශිෂ්‍යයන් වඩාත් ක්‍රියාශීලී අය වේ⁶ – ගුරුවරයා ක්‍රියාකාරකම් තීරණය කරයි⁷ – උගත් තොරතුරු අදාළ කර ගැනීමට අසයි⁸ – ජීවිත කාලය පුරාම ඉගෙන ගන්නෙකු වීමට සූදානම් වීම⁹ – සීමිත ප්‍රජාතන කුසලතා¹⁰ – සිසුන්ගේ අවශ්‍යතා හා අත්දැකීම්වලට අනුරූප වන පරිදි අත්දැකීම් නම්‍යශීලී වේ¹¹ – අන්තර් විෂය¹² – ගුරුවරයා සියලුම දැනුම දරණ අතර සිසුන් හුදෙක් දැනුම ලබන්නන් වේ¹³

සාම්ප්‍රදායික පන්ති කාමරය	ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය/21 වන සියවසේ පන්ති කාමරය
3	1
4	2
5	6
7	8
10	9
13	11
	12

D සුදුසු වචනය යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

- ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම් අධ්‍යාපනය තනි තනිව අර්ථවත් ලෙස ඉගැන්වීම සඳහා _____ අත්දැකීම් භාවිත කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි.
a) ගුරුවරුන්ගේ
b) සිසුන්ගේ
c) ගුරුවරුන්ගේ හා සිසුන්ගේ
- ශිෂ්‍යයාගේ අපේක්ෂාවන් සහ අභිලාෂයන් ඉගැන්වීමේ හා ඉගෙනීමේ ක්‍රියාවලීන් අනිවාර්ය අංගයක් _____ .
a) නොවේ
b) වේ
- ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගැන්වීම සහ ඉගෙනීම සැමවිටම ඉගෙන ගන්නන්ගේ _____ හා සම්බන්ධ වේ.
a) අතීත සහ අනාගත
b) අතීත, වර්තමාන සහ අනාගත
c) අතීත සහ වර්තමාන
d) අනාගතය
- ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගැන්වීම සඳහා පුළුල් හා _____ ඉගැන්වීම සහ ඉගෙනීම අවශ්‍ය වේ.
a) අන්තර් විෂය
b) විෂය
- සිසුන්ගේ අභිලාෂයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට පන්ති කාමරයේ අත්දැකීම් _____ විය යුතුය.
a) ප්‍රමිතිගත
b) ස්ථාවර
c) නම්‍යශීලී

E අර්ථවත් වාක්‍යයක් සැකසීම සඳහා වාක්‍ය බඳුම් එකට සම්බන්ධ කරන්න.

- 1 ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගැන්වීමෙහි අරමුණ වන්නේ
- 2 ඉගෙනීම සැමවිටම සම්බන්ධ වන්නේ
- 3 ඉගෙනීම සෘජුවම පිටතින් පාලනය කළ නොහැක
- 4 උපදේශාත්මක පියවර
 - a. තනි ඉගෙනුම් මත පදනම්ව තෝරා ඇත.
 - b. නමුත් එය උත්තේජනය කර දිරිමත් කළ හැකිය.
 - c. ක්‍රියාකාරී ස්වයං සංවර්ධනයේ ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ කිරීමයි.
 - d. පුද්ගල සමාජ පරිසරය සමඟයි.

1c – 3b – 2d – 4a

දෙවන පියවර

A ඔබේ යහළුවෙකු වන ටැනර් මහතා ඔබ ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනීමේ හා ඉගැන්වීමේ කටයුතුවල නියැලී සිටින බව අසන්නට ලැබුණි. ඔහු මෙම ඉගැන්වීමේ ක්‍රමය ගැන කිසිවක් නොදන්නා අතර එබැවින් ඔබෙන් උපදෙස් කිහිපයක් ලබා ගැනීමට කැමැත්ත පවසන ලදී.

පහත දැක්වෙන සිද්ධි අධ්‍යයනය කියවා පහත වගුව පුරවන්න. පළමු තීරුවේ සිට අදාළ ඉගැන්වීමේ තත්ත්වයට ගැලපෙන කොටුවෙන් “ගැටලු” සහ “ඔබේ යහළුවා සඳහා ඉඟි” සොයන්න. සුදුසු වාක්‍ය බණ්ඩ අදාළ ක්ෂේත්‍රවලට ඇදන්න:

සිද්ධි අධ්‍යයනය

අද පාඩමේ දී මම සෘජුකෝණාස්‍රයේ සහ චතුරස්‍රයේ ගණිතමය හැඩතල ළමයින් සමඟ ආවරණය කළේ එය විෂයමාලාවේ කොටසක් වන බැවිනි. පළමු පියවර ලෙස මම ඒවා පෙළ පොතෙන් කියවා පසුව කළ ලැල්ලේ වැදගත්ම කරුණු ලිවීමි. එසේ කිරීමෙන්, ඔවුන් මෙම කරුණු මා විසින් ලියා ඇති ආකාරයටම පුවරුවෙන් පිටපත් කිරීමට වග බලා ගත්තා. ඔවුන්ගේ පොත් පිංචුවල ඇති සියලුම වැදගත් මූලික තොරතුරු ඇත්තේ මේ ආකාරයට පමණි. ඉන්පසු මම ඔවුන්ට පුවරුවේ හතරැස් හා සෘජුකෝණාස්‍රයක් ඇඳගෙන ප්‍රදේශය ගණනය කිරීම සඳහා අනුරූප සූත්‍රය පැහැදිලි කළෙමි. ප්‍රායෝගික යෙදුම සඳහා, මම පාසල් පොතෙන් උදාහරණ දහයක් තෝරාගෙන ඒවා කළ ලැල්ලේ ලියා තැබුවෙමි. මම කළ පුවරුවේ පළමු උදාහරණ තුන ගණනය කළ අතර පසුව සිසුන්ට ඔවුන්ගේ පොත් පිංචුවල අනෙක් ඒවා විසඳීමට සිදු විය. ශිෂ්‍යයන් කර්තව්‍යය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම හා එකිනෙකා සමඟ කතා නොකිරීම මට ඉතා වැදගත්ය. ඉගෙන ගැනීමට ඇති හොඳම ක්‍රමය නම් පන්ති කාමරයේ වාඩි වී වැඩ කරන අතරතුර නිහඬව සිටීමයි. අපි පසුව විසඳුම් එකට සංසන්දනය කළෙමු. මම උදාහරණ කියවූ අතර පසුව දරුවන් මට විසඳුම පැවසිය යුතුය. සමහර විට වැරදි පිළිතුරු කිහිපයක් තිබුන ද, පසුව මම ශිෂ්‍යයෙකු නිවැරදි පිළිතුරක් ලබා දෙන තෙක් බලා සිටීමි.

ගැටලු

ළමයින් ක්‍රියාශීලීව සම්බන්ධ නොවේ. – තොරතුරු කටපාඩම් කිරීම ඉල්ලා සිටින සෘජු උපදෙස් සමඟ පෙළපොත රඳා පවතී. – ඉගෙනීම පන්ති කාමරයට සීමා වේ. – දරුවන්ට එකිනෙකාගෙන් ඉගෙන ගත නොහැක. – ගුරුවරයා එක නිවැරදි පිළිතුරක් සොයයි. – ටැනර් මහතා වඩාත් ක්‍රියාකාරී පුද්ගලයාය.

ඔබේ සගයා සඳහා උපදෙස්

ඉගෙනීම එක ස්ථානයකට බැඳී නැත. ළමා ලෝකය සමඟ බැඳී ඇති ක්‍රියාකාරකම් තෝරා ගැනීම වඩා හොඳය. සැබෑ ජීවන සම්බන්ධතා අවශ්‍ය වේ. – ළමයින් පන්තිවල වඩාත් ක්‍රියාකාරී විය යුතුය. – ළමයින් වඩාත් ක්‍රියාශීලී විය යුතුය: ඔවුන්ට න්‍යාය ශබ්ද නඟා කියවිය හැකිය. – ළමයින් එක්ව කාර්යයන් විසඳා ගත යුතුය, එවිට ඔවුන්ට එකිනෙකාගෙන් ප්‍රයෝජන ගත හැකිය. – ගුරුවරයා කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන සම්ප්‍රදායික ක්‍රම පමණක් නොව විවිධ ක්‍රම භාවිත කරන්න. – ඔබට වැරදි පිළිතුරක් ලැබුනේ නම්, ඔබට අංක ගණිත ක්‍රියාවලිය පාලනය කර පන්තිය සමඟ එය වැඩි දියුණු කළ හැකිය. වැරදිවලින් ඔබට බොහෝ දේ ඉගෙන ගත හැකිය.

සම්ප්‍රදායික ඉගැන්වීම	ගැටළු	ඔබේ සහයාගේ ගැටළු සඳහා ඉඟි/ ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම
මම න්‍යාය සඳහා පෙළපොත් කියවුවෙමි.		
ඉගෙන ගැනීමට ඇති හොඳම ක්‍රමය නම් පන්ති කාමරයේ වාඩි වී වැඩ කරන අතරතුර නිහඬව සිටීමයි.		
ඉගෙන ගැනීමට ඇති හොඳම ක්‍රමය නම් පන්ති කාමරයේ වාඩි වී වැඩ කරන අතරතුර නිහඬව සිටීමයි.		
සමහර විට වැරදි පිළිතුරු කිහිපයක් තිබුණද, පසුව මම ශිෂ්‍යයෙකු නිවැරදි පිළිතුරක් ලබා දෙන තෙක් බලා සිටිමි.		
මම න්‍යායන් පෙළ පොතෙන් කියවා පසුව කළු ලෑල්ලේ වැදගත්ම කරුණු ලිවුවෙමි.		
මම කියවුවා මම ලිවුවා..... මම ගණනය කිරීම් කළා.....		

B ඔබ සෘජුකෝණාස්‍රයේ හා සමචතුරස්‍රයේ වර්ගඵලය සඳහා වන සූත්‍රය පිළිබඳව ඔබේ සිසුන්ට ඉගැන්වීමේ කාර්යය සහිත ප්‍රාථමික ගුරුවරයෙකු බව සිතන්න. ඔබේම ඉගැන්වීමේ පරිසරයක් සැලසුම් කර ජීවිත අත්දැකීම් පාදකව ඔබේ සිසුන් ඉගෙනීම සහ ඉගැන්වීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමෙන් දැනුම ලබා ගන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව විවිධ ක්‍රම ගැන සිතන්න. ගුරුවරයෙකු ලෙස ඔබේම භූමිකාව ගැන සිතන්න: ඔබේ කාර්යයන් හා ක්‍රියාකාරකම් මොනවාද?

පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර දෙකට සුදුසු පරිදි වචන යොදන්න:

සූත්‍රයේ නිදර්ශනයක් ලෙස වොකලට් බාර් එකක් භාවිත කරන්න¹ – ගුරුවරයා පිළිතුරු කිහිපයක් ලබා දෙයි² – ගුරුවරයා විවිධ තොරතුරු මූලාශ්‍ර භාවිත කරයි³ – ළමයින් සෘජුකෝණාස්‍රයක හෝ හතරැස් හැඩයේ විවිධ භාණ්ඩ නිවසින් රැගෙන ආ යුතුය⁴ – ළමයින් සමඟ වත්තට ගොස් පන්තිය කණ්ඩායම් දෙකකට බෙදන්න: එක් කණ්ඩායමක් සෘජුකෝණාස්‍රයක් හෝ හතරැස් ආකාරයෙන් ස්ථානගත වන අතර අනෙක් කණ්ඩායම එක්ව වර්ගඵලය ගණනය කරයි (උදා: එක් ළමයෙක් = මීටර් එකයි)⁵ – ගුරුවරයා ස්වයං ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියේ මාර්ගෝපදේශකයෙකු ලෙස⁶ – ගුරුවරයා සැබෑ ජීවිත ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කරයි⁷ – ගුරුවරයා සෘජුකෝණාස්‍ර, සමචතුරස්‍ර හා අනෙකුත් හැඩතල පන්තිකාමරයේ සිටින සිසුන් සමඟ කේවලව පැහැදිලි කිරීම් කරන අතර පන්තිකාමරයේ සිටින සිසුන් අතර එම වස්තූන් බෙදා හරියි. (ළමුන් එම වස්තූන් වයනය හා ඉන්ද්‍රියයන් භාවිතයෙන් ඒවා හඳුනා ගනියි)⁸

ඉගැන්වීමේ ක්‍රම	ඉගැන්වීමේ අංශ: ගුරු භූමිකාව, කාර්යය සහ ක්‍රියාකාරීත්වය

C පහත පින්තූර දෙස බලා ගැලපෙන පින්තූරයට ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම ඉගැන්වීමේ කුසලතා පිළිබඳ උදාහරණ ගලපන්න. බහු පින්තූර සඳහා උදාහරණ පැවරිය හැකිය:

ආදර්ශමත් නිරූපණය සහ දෘශ්‍යකරණය¹ – ශිෂ්‍යයන් සහ ගුරුවරුන් එක්ව ව්‍යුහගත් සංවර්ධනය කරයි² – තමන්ගේම නිර්මාණාත්මක ලේඛන හා දෘශ්‍යකරණ ආකෘති තෝරා ගන්න³ – “සැබෑ” ලෝකය ගවේෂණය කිරීමට සහ සැබෑ ජීවිත සම්බන්ධතා ලබා ගැනීමට විනෝද වාරිකා⁴ – ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලීන්හි අනිවාර්ය අංගයක් ලෙස නිර්මාණාත්මක (උදා: සංගීත) සක්‍රීය කිරීම⁵ – පන්ති කාමරයේ හා පිටත ප්‍රීතිමත් ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම්⁶ – ඉගෙනීම පන්ති කාමරයට පමණක් සීමා නොවේ⁷

			
			
			

D ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම පිළිබඳ පහත වීඩියෝව නරඹන්න (<https://www.youtube.com/watch?v=QEK9qh7Cjgk>). වීඩියෝවේ පෙන්වා ඇති ගුරුවරයා මෙම පාඩමේ තාර්කිකත්වය පැහැදිලි කරන කෙටි සටහන ද කියවන්න. වීඩියෝව සහ පෙළෙහි දිස්වන ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුමවල ලක්ෂණ හෝ අංග පහක් තෝරන්න.

ජීවිත කාලය පුරාම ඉගෙන ගන්නන් බවට පත්වීමට මගේ සිසුන්ට බලය ලබා දීම මට වැදගත්ය. මෙයින් අදහස් කරන්නේ ඔවුන්ට ස්වාධීනව සැරිසැරීමට හැකි වන පරිදි ඔවුන්ගේ ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලීන් සඳහා තමන්ම වගකිව යුතු බවට අවබෝධයක් ලබා ගත යුතු බවයි. එසේ කිරීම සඳහා, මම ඔවුන්ට විවිධ විෂයයන් මත පදනම් වූ, ඉගෙනීමෙන් ඉගෙනීමට ඉඩ සලසන, සහ පර්යේෂණාත්මක හා නිර්මාණාත්මක ගැටලු විසඳීමට අවශ්‍ය කාර්යයක් ලබා දීමට තෝරා ගත්තෙමි. සිසුන් කුඩා කණ්ඩායම්වලට බෙදා ගබඩා කිහිපයක් ලබා දුණි. අපගේ පාසල් මාර්ගය අලුත්වැඩියා කරන බැවින් ගබඩාල් පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි විය. මම ඔවුන්ට කිව්වා ඔවුන් සමඟ විවිධ ඉදිකිරීම් ඉදි කළ හැකි බව. මීට පෙර පාඩමක දී, අපි විවිධ ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් සහ ශක්තිමත් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය දේ ගැන කතා කර ඇත්තෙමු. ළමයින් තමන්ගේම අසල්වැසි ප්‍රදේශවල විවිධ ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් පිළිබඳ තමන්ගේම දැනුම බෙදා ගත්හ. ගබඩාල් ගල් සමඟ වැඩ කරන විට, දරුවන්ට ඔවුන්ගේම අදහස් හා රුචිකත්වයන් මත පදනම්ව ඉදිකිරීම් නිර්මාණය කිරීමට හැකි විය. සමහරු ගොඩනැගිලි වැනි ඉදිකිරීම් ද තවත් සමහරු පිළිම ද තවත් සමහරු මන:කල්පිත ඉදිකිරීම් ද ඉදි කළහ. ළමයින්ට පන්ති කාමරයේ දී ලබාගත් දැනුම එම කාර්යය සඳහා යෙදවිය හැකිය. ආරක්ෂාව සහ සහයෝගීතාවය ගැනත්, ගොඩනැගිලිවලට සම්පව කටයුතු කළ යුතු කණ්ඩායමක උත්සාහය අවශ්‍ය වන්නේ කෙසේද යන්න ගැනත් අපි කතා කර ඇත්තෙමු. ගබඩාල් සමඟ වැඩ කරන විට, ළමයින් එකිනෙකාට විවිධ භූමිකාවන් පවරා ඇති බව මම දුටුවෙමි. සමහරු ප්‍රධාන වශයෙන් ගබඩාල් තැබීමට වගකිව යුතු අතර තවත් සමහරු ප්‍රධාන වශයෙන් නිරීක්ෂණය කළේ ඉදිකිරීම් හොඳ නම් ගබඩාල් කිසිවෙකුගේ පාදවලට වැටෙන්නේ නැති බවයි. සෑම සිසුවෙකුටම සෑම ඉදිරියෙන් සිටීමේ අවශ්‍යතාව තිබූ හෙයින් ගබඩාල් තැබීමේ විවිධ ක්‍රම අත්හදා බැලීමට සිදුවිය.

- ජීවිත කාලය පුරාම ඉගෙන ගන්නෙකු වීමට සූදානම් වීම
- දෙදෙනාම තමන්ගේ ජීවිත අත්දැකීම් ගෙන එයි
- පෙළපොත මත රඳා පවතී
- පන්ති කාමරය තුළ ඉගෙනීම සහ පාසල් සන්දර්භයෙන් බැහැරව ස්වයං අධීක්ෂණයකට ජීවිතයක් ගත කිරීම අතර සම්බන්ධතා
- විනය-ඉගැන්වීම
- ගුරුවරයා ක්‍රියාකාරකම් තීරණය කරයි
- නව ඉගෙනුම් අත්තර්ගතයන් ඔවුන්ගේ අදහස් හා රුචිකත්වයන් සමඟ සම්බන්ධ කළ හැකිය
- දරුවන් එකට වැඩ කරයි
- සිමිත ප්‍රජානන කුසලතා
- ඉගෙනීමේ වේගතාවයන් පදනම් වී ඇත්තේ තමන්ගේම අවධානය මතය
- ඵලදායී හා නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ඉගෙනීම
- ගුරුවරයා සියලුම දැනුම දරණ අතර සිසුන් හුදෙක් දැනුම ලබන්නන් වේ
- කිරීමෙන් ඉගෙනීම
- නිර්මාණාත්මක හා පර්යේෂණාත්මක ගැටලු විසඳීමේ කුසලතා වර්ධනය කිරීම

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

“Re imagining Learning, Knowing, Being” by Jinan K B. Retrieved from:

<https://www.youtube.com/watch?v=QEK9qh7Cjgk> [2021, Mar. 04]. This publication is available in Open Access under the Attribution 3.0 Unported (CC BY 3.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/legalcode>).

දෙවන පියවර - පිළිතුරු

A ඔබේ යහළුවෙකු වන ටැනර් මහතා ඔබ ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනීමේ හා ඉගැන්වීමේ කටයුතුවල නියැලී සිටින බව අසන්නට ලැබුණි. ඔහු මෙම ඉගැන්වීමේ ක්‍රමය ගැන කිසිවක් නොදන්නා අතර එබැවින් ඔබෙන් උපදෙස් කිහිපයක් ලබා ගැනීමට කැමැත්ත පවසන ලදී.

පහත දැක්වෙන සිද්ධි අධ්‍යයනය කියවා පහත වගුව පුරවන්න. පළමු තීරුවේ සිට අදාළ ඉගැන්වීමේ තත්ත්වයට ගැලපෙන කොටුවෙන් “ගැටලු” සහ “ඔබේ යහළුවා සඳහා ඉඟි” සොයන්න. සුදුසු වාක්‍ය බණ්ඩ අදාළ ක්ෂේත්‍රවලට ඇදන්න:

සිද්ධි අධ්‍යයනය

අද පාඩමේ දී මම සෘජුකෝණාස්‍රයේ සහ චතුරස්‍රයේ ගණිතමය හැඩතල ළමයින් සමඟ ආවරණය කළේ එය විෂයමාලාවේ කොටසක් වන බැවිනි. පළමු පියවර ලෙස මම ඒවා පෙළ පොතෙන් කියවා පසුව කළ ලැල්ලේ වැදගත්ම කරුණු ලිවීමි. එසේ කිරීමෙන්, ඔවුන් මෙම කරුණු මා විසින් ලියා ඇති ආකාරයටම පුවරුවෙන් පිටපත් කිරීමට වග බලා ගත්තා. ඔවුන්ගේ පොත් පිංචුවල ඇති සියලුම වැදගත් මූලික තොරතුරු ඇත්තේ මේ ආකාරයට පමණි. ඉන්පසු මම ඔවුන්ට පුවරුවේ හතරැස් හා සෘජුකෝණාස්‍රයක් ඇඳගෙන ප්‍රදේශය ගණනය කිරීම සඳහා අනුරූප සූත්‍රය පැහැදිලි කළෙමි. ප්‍රායෝගික යෙදුම සඳහා, මම පාසල් පොතෙන් උදාහරණ දහයක් තෝරාගෙන ඒවා කළ ලැල්ලේ ලියා තැබුවෙමි. මම කළ පුවරුවේ පළමු උදාහරණ තුන ගණනය කළ අතර පසුව සිසුන්ට ඔවුන්ගේ පොත් පිංචුවල අනෙක් ඒවා විසඳීමට සිදු විය. ශිෂ්‍යයන් කර්තව්‍යය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම හා එකිනෙකා සමඟ කතා නොකිරීම මට ඉතා වැදගත්ය. ඉගෙන ගැනීමට ඇති හොඳම ක්‍රමය නම් පන්ති කාමරයේ වාඩි වී වැඩ කරන අතරතුර නිහඬව සිටීමයි. අපි පසුව විසඳුම් එකට සංසන්දනය කළෙමු. මම උදාහරණ කියවූ අතර පසුව දරුවන් මට විසඳුම පැවසිය යුතුය. සමහර විට වැරදි පිළිතුරු කිහිපයක් තිබුන ද, පසුව මම ශිෂ්‍යයෙකු නිවැරදි පිළිතුරක් ලබා දෙන තෙක් බලා සිටීමි.

ගැටලු

ළමයින් ක්‍රියාශීලීව සම්බන්ධ නොවේ. – තොරතුරු කටපාඩම් කිරීම ඉල්ලා සිටින සෘජු උපදෙස් සමඟ පෙළපොත රඳා පවතී. – ඉගෙනීම පන්ති කාමරයට සීමා වේ. – දරුවන්ට එකිනෙකාගෙන් ඉගෙන ගත නොහැක. – ගුරුවරයා එක නිවැරදි පිළිතුරක් සොයයි. – ටැනර් මහතා වඩාත් ක්‍රියාකාරී පුද්ගලයාය.

ඔබේ සගයා සඳහා උපදෙස්

ඉගෙනීම එක ස්ථානයකට බැඳී නැත. ළමා ලෝකය සමඟ බැඳී ඇති ක්‍රියාකාරකම් තෝරා ගැනීම වඩා හොඳය. සැබෑ ජීවන සම්බන්ධතා අවශ්‍ය වේ. – ළමයින් පන්තිවල වඩාත් ක්‍රියාකාරී විය යුතුය. – ළමයින් වඩාත් ක්‍රියාශීලී විය යුතුය: ඔවුන්ට න්‍යාය ශබ්ද නඟා කියවිය හැකිය. – ළමයින් එක්ව කාර්යයන් විසඳා ගත යුතුය, එවිට ඔවුන්ට එකිනෙකාගෙන් ප්‍රයෝජන ගත හැකිය. – ගුරුවරයා කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන සම්ප්‍රදායික ක්‍රම පමණක් නොව විවිධ ක්‍රම භාවිත කරන්න. – ඔබට වැරදි පිළිතුරක් ලැබුනේ නම්, ඔබට අංක ගණිත ක්‍රියාවලිය පාලනය කර පන්තිය සමඟ එය වැඩි දියුණු කළ හැකිය. වැරදිවලින් ඔබට බොහෝ දේ ඉගෙන ගත හැකිය.

සම්ප්‍රදායික ඉගැන්වීම	ගැටලු	ඔබේ සහයාගේ ගැටලු සඳහා ඉහි/ ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම
මම න්‍යාය සඳහා පෙළපොත් කියවුවෙමි.	ලමයින් ක්‍රියාශීලීව සම්බන්ධ නොවේ	ලමයින් වඩාත් ක්‍රියාශීලී විය යුතුය: ඔවුන්ට න්‍යාය ශබ්ද නඟා කියවිය හැකිය
ඉගෙන ගැනීමට ඇති හොඳම ක්‍රමය නම් පන්ති කාමරයේ වාඩි වී වැඩ කරන අතරතුර නිහඬව සිටීමයි.	දරුවන්ට එකිනෙකාගෙන් ඉගෙන ගත නොහැක	ලමයින් එක්ව කාර්යයන් විසඳා ගත යුතුය, එවිට ඔවුන්ට එකිනෙකාගෙන් ප්‍රයෝජන ගත හැකිය
ඉගෙන ගැනීමට ඇති හොඳම ක්‍රමය නම් පන්ති කාමරයේ වාඩි වී වැඩ කරන අතරතුර නිහඬව සිටීමයි.	ඉගෙනීම පන්ති කාමරයට සීමා වේ	ඉගෙනීම එක ස්ථානයකට බැඳී නැත. ළමා ලෝකය සමඟ බැඳී ඇති ක්‍රියාකාරකම් තෝරා ගැනීම වඩා හොඳය. සැබෑ ජීවන සම්බන්ධතා අවශ්‍ය වේ.
සමහර විට වැරදි පිළිතුරු කිහිපයක් තිබුණද, පසුව මම ශිෂ්‍යයෙකු නිවැරදි පිළිතුරක් ලබා දෙන තෙක් බලා සිටිමි.	ගුරුවරයා එක නිවැරදි පිළිතුරක් සොයයි	ඔබට වැරදි පිළිතුරක් ලැබුනේ නම්, ඔබට අංක ගණිත ක්‍රියාවලිය පාලනය කර පන්තිය සමඟ එය වැඩි දියුණු කළ හැකිය. වැරදිවලින් ඔබට බොහෝ දේ ඉගෙන ගත හැකිය
මම න්‍යායන් පෙළ පොතෙන් කියවා පසුව කළු ලෑල්ලේ වැදගත්ම කරුණු ලිවුවෙමි.	තොරතුරු කටපාඩම් කිරීම ඉල්ලා සිටින සෘජු උපදෙස් සමඟ පෙළපොත රඳා පවතී	ගුරුවරයා කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන සම්ප්‍රදායික ක්‍රම පමණක් නොව විවිධ ක්‍රම භාවිත කරන්න
මම කියවුවා මම ලිවුවා..... මම ගණනය කිරීම් කළා.....	ටැනර් මහතා වඩාත් ක්‍රියාකාරී පුද්ගලයාය	ලමයින් පන්තිවල වඩාත් ක්‍රියාකාරී විය යුතුය

B ඔබ සෘජුකෝණාස්‍රයේ හා සමචතුරස්‍රයේ වර්ගඵලය සඳහා වන සූත්‍රය පිළිබඳව ඔබේ සිසුන්ට ඉගැන්වීමේ කාර්යය සහිත ප්‍රාථමික ගුරුවරයෙකු බව සිතන්න. ඔබේම ඉගැන්වීමේ පරිසරයක් සැලසුම් කර ජීවිත අත්දැකීම් පාදකව ඔබේ සිසුන් ඉගෙනීම සහ ඉගැන්වීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමෙන් දැනුම ලබා ගන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව විවිධ ක්‍රම ගැන සිතන්න. ගුරුවරයෙකු ලෙස ඔබේම භූමිකාව ගැන සිතන්න: ඔබේ කාර්යයන් හා ක්‍රියාකාරකම් මොනවාද?

පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර දෙකට සුදුසු පරිදි වචන යොදන්න:

සූත්‍රයේ නිදර්ශනයක් ලෙස වොකලට් බාර් එකක් භාවිත කරන්න¹ – ගුරුවරයා පිළිතුරු කිහිපයක් ලබා දෙයි² – ගුරුවරයා විවිධ තොරතුරු මූලාශ්‍ර භාවිත කරයි³ – ලමයින් සෘජුකෝණාස්‍රයක හෝ හතරැස් හැඩයේ විවිධ භාණ්ඩ නිවසින් රැගෙන ආ යුතුය⁴ – ලමයින් සමඟ වත්තට ගොස් පන්තිය කණ්ඩායම් දෙකකට බෙදන්න: එක් කණ්ඩායමක් සෘජුකෝණාස්‍රයක් හෝ හතරැස් ආකාරයෙන් ස්ථානගත වන අතර අනෙක් කණ්ඩායම එක්ව වර්ගඵලය ගණනය කරයි (උදා: එක් ළමයෙක් = මීටර් එකයි)⁵ – ගුරුවරයා ස්වයං ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියේ මාර්ගෝපදේශකයෙකු ලෙස⁶ – ගුරුවරයා සැබෑ ජීවිත ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කරයි⁷ – ගුරුවරයා සෘජුකෝණාස්‍ර, සමචතුරස්‍ර හා අනෙකුත් හැඩතල පන්තිකාමරයේ සිටින සිසුන් සමඟ කේවලව

පැහැදිලි කිරීම් කරන අතර පන්තිකාමරයේ සිටින සිසුන් අතර එම වස්තූන් බෙදා හරියි. (ළමුන් එම වස්තූන් වයනය හා ඉන්ද්‍රියයන් භාවිතයෙන් ඒවා හඳුනා ගනියි)⁸

ඉගැන්වීමේ ක්‍රම	ඉගැන්වීමේ අංශ: ගුරු භූමිකාව, කාර්යය සහ ක්‍රියාකාරිත්වය
1, 4, 5, 8	2, 3, 6, 7

C පහත පින්තූර දෙස බලා ගැලපෙන පින්තූරයට ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම ඉගැන්වීමේ කුසලතා පිළිබඳ උදාහරණ ගලපන්න. බහු පින්තූර සඳහා උදාහරණ පැවරිය හැකිය:

ආදර්ශමත් නිරූපණය සහ දෘශ්‍යකරණය¹ – ශිෂ්‍යයන් සහ ගුරුවරුන් එක්ව ව්‍යුහගත සංවර්ධනය කරයි² – තමන්ගේම නිර්මාණාත්මක ලේඛන හා දෘශ්‍යකරණ ආකෘති තෝරා ගන්න³ – “සැබෑ” ලෝකය ගවේෂණය කිරීමට සහ සැබෑ ජීවිත සම්බන්ධතා ලබා ගැනීමට විනෝද වාරිකා⁴ – ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලීන්හි අනිවාර්ය අංගයක් ලෙස නිර්මාණාත්මක (උදා: සංගීත) සක්‍රීය කිරීම⁵ – පන්ති කාමරයේ හා පිටත ප්‍රීතිමත් ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම්⁶ – ඉගෙනීම පන්ති කාමරයට පමණක් සීමා නොවේ⁷

	6		3
	1		2
	4, 7		5

	5		5
	3		3

D ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුම පිළිබඳ පහත විඩියෝව නරඹන්න (<https://www.youtube.com/watch?v=QEK9qh7Cjgk>). විඩියෝවෙ පෙන්වා ඇති ගුරුවරයා මෙම පාඩමේ තාර්කිකත්වය පැහැදිලි කරන කෙටි සටහන ද කියවන්න. විඩියෝව සහ පෙළෙහි දිස්වන ජීවිත අත්දැකීම් පාදක ඉගෙනුමවල ලක්ෂණ හෝ අංග පහක් තෝරන්න.

ජීවිත කාලය පුරාම ඉගෙන ගන්නන් බවට පත්වීමට මගේ සිසුන්ට බලය ලබා දීම මට වැදගත්ය. මෙයින් අදහස් කරන්නේ ඔවුන්ට ස්වාධීනව සැරිසැරීමට හැකි වන පරිදි ඔවුන්ගේ ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලීන් සඳහා තමන්ම වගකිව යුතු බවට අවබෝධයක් ලබා ගත යුතු බවයි. එසේ කිරීම සඳහා, මම ඔවුන්ට විවිධ විෂයයන් මත පදනම් වූ, ඉගෙනීමෙන් ඉගෙනීමට ඉඩ සලසන, සහ පර්යේෂණාත්මක හා නිර්මාණාත්මක ගැටලු විසඳීමට අවශ්‍ය කාර්යයක් ලබා දීමට තෝරා ගත්තෙමි. සිසුන් කුඩා කණ්ඩායම්වලට බෙදා ගොඩාල් කිහිපයක් ලබා දුණි. අපගේ පාසල් මාර්ගය අලුත්වැඩියා කරන බැවින් ගොඩාල් පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි විය. මම ඔවුන්ට කිව්වා ඔවුන් සමඟ විවිධ ඉදිකිරීම් ඉදි කළ හැකි බව. මීට පෙර පාඩමක දී, අපි විවිධ ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් සහ ශක්තිමත් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය දේ ගැන කතා කර ඇත්තෙමු. ළමයින් තමන්ගේම අසල්වැසි ප්‍රදේශවල විවිධ ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් පිළිබඳ තමන්ගේම දැනුම බෙදා ගත්හ. ගොඩාල් ගල් සමඟ වැඩ කරන විට, දරුවන්ට ඔවුන්ගේම අදහස් හා රුචිකත්වයන් මත පදනම්ව ඉදිකිරීම් නිර්මාණය කිරීමට හැකි විය. සමහරු ගොඩනැගිලි වැනි ඉදිකිරීම් ද තවත් සමහරු පිළිම ද තවත් සමහරු මනාකලාපිත ඉදිකිරීම් ද ඉදි කළහ. ළමයින්ට පන්ති කාමරයේ දී ලබාගත් දැනුම එම කාර්යය සඳහා යෙදවිය හැකිය. ආරක්ෂාව සහ සහයෝගීතාවය ගැනත්, ගොඩනැගිලිවලට සම්පව කටයුතු කළ යුතු කණ්ඩායමක උත්සාහය අවශ්‍ය වන්නේ කෙසේද යන්න ගැනත් අපි කතා කර ඇත්තෙමු. ගොඩාල් සමඟ වැඩ කරන විට, ළමයින් එකිනෙකාට විවිධ භූමිකාවන් පවරා ඇති බව මම දුටුවෙමි. සමහරු ප්‍රධාන වශයෙන් ගොඩාල් තැබීමට වගකිව යුතු අතර තවත් සමහරු ප්‍රධාන වශයෙන් නිරීක්ෂණය කළේ ඉදිකිරීම් හොඳ නම් ගොඩාල් කිසිවෙකුගේ පාදවලට වැටෙන්නේ නැති බවයි. සෑම සිසුවෙකුටම සෑම ඉදිරියෙන් සිටීමේ අවශ්‍යතාව තිබූ හෙයින් ගොඩාල් තැබීමේ විවිධ ක්‍රම අත්හදා බැලීමට සිදුවිය.

- ජීවිත කාලය පුරාම ඉගෙන ගන්නෙකු වීමට සූදානම් වීම

- දෙදෙනාම තමන්ගේ ජීවිත අත්දැකීම් ගෙන එයි
- පෙළපොත මත රඳා පවතී
- පන්ති කාමරය තුළ ඉගෙනීම සහ පාසල් සන්දර්භයෙන් බැහැරව ස්වයං අධිෂ්ඨානශීලී ජීවිතයක් ගත කිරීම අතර සම්බන්ධතා
- විනය-ඉගැන්වීම
- ගුරුවරයා ක්‍රියාකාරකම් තීරණය කරයි
- නව ඉගෙනුම් අන්තර්ගතයන් ඔවුන්ගේ අදහස් හා රුචිකත්වයන් සමඟ සම්බන්ධ කළ හැකිය
- දරුවන් එකට වැඩ කරයි
- සීමිත ප්‍රජාතන්ත්‍ර කුසලතා
- ඉගෙනීමේ වේගතාවයන් පදනම් වී ඇත්තේ තමන්ගේම අවශ්‍යතා මතය
- එළඳායී හා නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ඉගෙනීම
- ගුරුවරයා සියලුම දැනුම දරණ අතර සිසුන් හුදෙක් දැනුම ලබන්නන් වේ
- කිරීමෙන් ඉගෙනීම
- නිර්මාණාත්මක හා පර්යේෂණාත්මක ගැටලු විසඳීමේ කුසලතා වර්ධනය කිරීම

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

“Re imagining Learning, Knowing, Being” by Jinan K B. Retrieved from:
<https://www.youtube.com/watch?v=QEK9qh7Cjgk> [2021, Mar. 04]. This publication is available in Open Access under the Attribution 3.0 Unported (CC BY 3.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/legalcode>).

සාර්ථක අධ්‍යාපනඥයින් සිසුන්ගෙන් ඉගෙනීමට අවධානයට යොමු කරන්නේ කෙසේද යන්න අවබෝධ කර ගන්නා අතර එමඟින් එක් එක් ශිෂ්‍යයාට ජයග්‍රහණය කරා යන ගමනට සහාය වේ. මෙම මොඩියුලය තුළ, ඔබ ඉගෙනුම් කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනය ගවේෂණය කරනු ඇති අතර, එය අවසන් වූ පසු, දරුවන්ගේ පුද්ගලික අවශ්‍යතා සහ අවශ්‍යතා සහයෝගී ඉගෙනුම් පරිසරයකට ඇතුළත් කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ ව ඔබට වඩා හොඳ අවබෝධයක් ලැබෙනු ඇත. ඉගෙනුම් කේන්ද්‍රීය ආකාරයකින් පාඩම් සැලසුම් කිරීම, පැවැත්වීම, ප්‍රත්‍යාවර්තනය කිරීම සහ ඇගයීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරේ.

මෙම මොඩියුලය සතුවත් පරිහරණය කරන්න!

